

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania A. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
o prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 lutego 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 kwietnia 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 lipca 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił A. S. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227; dalej jako: „ustawa emerytalno – rentowa”).

Odwołanie od powyższej decyzji organu rentowego wniosła ubezpieczona.

Wyrokiem z dnia 6 marca 2012 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych poczynawszy od daty powstania prawa (pkt 1); zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. na rzecz ubezpieczonej kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego (pkt 2).

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego organ rentowy zaskarżył apelacją. Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił zaskarżony

wyrok Sądu Okręgowego i oddalił odwołanie A. S. od decyzji organu rentowego z dnia 11 lipca 2011 r.

Wyrok Sądu Apelacyjnego ubezpieczona zaskarżyła skargą kasacyjną. Skargę oparto na obydwu podstawach kasacyjnych określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania określoną w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywista zasadność skargi – w ocenie jej autorki – „sprowadza się do ewidentnych podstaw postawienia zarzutu błędnej wykładni art. art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2 ust. 1 oraz § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wspomniany przepis bowiem - co niewątpliwe - traktuje o pracach, które przez swój rodzaj i charakter, polegający głównie na nadzwyczajnej uciążliwości i negatywnym wpływie na zdrowie, predestynują pracownika do skorzystania z dobrodziejstwa, szybszego przejścia na emeryturę. W ocenie ubezpieczonej, w tym zakresie Sąd Apelacyjny, zupełnie wadliwie przyjął identyfikację warunków pracy w oparciu o formalnie nadaną nazwę zajmowanego stanowiska, na którym zatrudniona była ubezpieczona, nad rzeczywistymi warunkami wykonywania pracy, która zarówno swą uciążliwością oraz negatywnym wpływem na zdrowie odpowiadały pracom wymienionym w załączniku do wzmiankowanego rozporządzenia. Uwzględnienie wniesionej uprzednio w sprawie apelacji na tej podstawie w sposób niebudzący wątpliwości stanowi naruszenie wymienionych regulacji. W ocenie skarżącej naruszenie prawa materialnego w tym przypadku nie budzi wątpliwości, pozostaje oczywiste i daje się stwierdzić przy wykorzystaniu podstawowego instrumentarium prawniczego - poprzez sięgnięcie wprost do treści wymienionych uregulowań”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała „oczywistą zasadność” jej skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 – LEX nr 494134; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08 – LEX nr 490364). W niniejszej sprawie stan taki nie występuje.

Autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej swoje sugestie o „ewidentnie” błędnej wykładni przepisu art. 184 ust. 1 ustawy emerytalno – rentowej w związku z § 2 ust. 1 oraz § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) opiera na twierdzeniu, że Sąd drugiej instancji w zaskarżonym wyroku ustalił rodzaj pracy wykonywanej przez skarżącą jedynie w oparciu o formalnie nadaną nazwę zajmowanego przez nią stanowiska pracy bez uwzględnienia warunków pracy wykonywanej przez skarżącą. Taka – sugerowana w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie. Z podstaw zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] wynika, że

Sąd ten – odmiennie niż Sąd pierwszej instancji – ocenił kwestionowane w apelacji organu rentowego okresy pracy skarżącej od 11 września 1978 r. do 1 sierpnia 1980 r. w Przedsiębiorstwie [...] G. jako operatora linii pakowania płyt oraz od 14 lipca 1984 r. do 31 lipca 1986 r. w Szpitalu [...] w G. jako operatora pralnicy zmechanizowanej. W zakresie oceny wskazanego okresu pracy od 14 lipca 1984 r. do 31 lipca 1986 r. Sąd drugiej instancji ustalił, że skarżąca w wymienionym okresie wykonywała swoją pracę jako operatora pralnicy zmechanizowanej w pralni. Tymczasem w dziale XIV wykazu A załącznika do rozporządzenia z 1983 r. pod poz. 11 (Sąd drugiej instancji omyłkowo wskazuje wykaz A dział V poz. 13) wskazano prace w suszarniach z zastosowaniem podgrzewania, jeżeli temperatura powietrza w tych suszarniach przekracza 35°C. W kontekście powyższego ustalenia zaskarżonego wyroku trafnie Sąd Apelacyjny przyjął, że praca wykonywana przez ubezpieczoną w spornym okresie na stanowisku operatora pralnicy zmechanizowanej, chociaż – jak to podkreślił Sąd – była niewątpliwie pracą uciążliwą, to jednak nie była ona wykonywana w suszarni. W związku z tym nie może być ona kwalifikowana jako praca wykonywana w szczególnych warunkach w kontekście ustalenia prawa skarżącej do spornego świadczenia.

Jeżeli zaś chodzi o okres pracy skarżącej od 11 września 1978 r. do 1 sierpnia 1980 r. w Przedsiębiorstwie [...] G. jako operatora linii pakowania płyt o braku zakwalifikowania tego okresu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach przesądziło zasadnicze w tym zakresie ustalenie zaskarżonego wyroku, że skarżąca nie pracowała przy produkcji stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na jej stanowisku pracy. Przedstawione wyżej ustalenia stanowiące podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] stanowiły podstawę do zastosowania w sprawie powołanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przepisów prawa materialnego i przyjęcia, że w sytuacji, gdy okresy pracy skarżącej od 11 września 1978 r. do 1 sierpnia 1980 r. oraz od 14 lipca 1984 r. do 31 lipca 1986 r. nie mogą być zaliczone jako praca wykonywana w warunkach szczególnych, to skarżąca nie wykazała 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych warunkującego możliwość uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy emerytalno – rentowej w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

aw